

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

LETNO (AÑO) XLVI (40)

Štev. (No.) 43

BUENOS AIRES

5. novembra 1987

Sres. Senadores y Diputados:

Buenos Aires, Octubre 1987

De mi consideración:

Hace pocos días visitó nuestro país el presidente de Yugoslavia, Lazar Mojsov, representante de un estado totalitario que desprecia las más elementales libertades políticas. Como es propio de los regímenes totalitarios, también el yugoslavo abusa de la palabra democracia para encubrir la dictadura del partido comunista, donde la plenitud de los derechos humanos es negada a los ciudadanos que no aceptan al marxismo.

Queremos destacar que Yugoslavia es un estado compuesto por varias repúblicas, entre ellas Eslovenia. Todas están sometidas a un centralismo totalitario impuesto por el partido comunista. Este partido, bajo el pretexto de la lucha por la liberación nacional contra la ocupación nazi-fascista, durante la segunda guerra mundial, desencadenó una cruenta revolución, con el único objeto de tomar el poder, de acuerdo con las más puras prácticas stalinistas. Los acuerdos de Yalta posibilitaron la realización de estos planes, sellando así el destino de la nación eslovena.

Al llegar al poder el régimen comunista causó en Eslovenia después de la revolución y terminada la guerra, el genocidio de doce mil prisioneros, miembros del Ejército Nacional Esloveno, y continuó con la persecución sistemática de todo adversario político. Así se da la paradoja que, mientras el representante de este régimen pregona durante su visita principios de justicia universal y derechos humanos, en su propio país el mismo régimen niega durante más de 40 años estos derechos a sus conciudadanos.

Como parlamentario, Ud. sabe que la ardua tarea de la democratización, a la que somos llamados todos, exige la condena de todos los totalitarismos y la práctica universal de los valores de justicia y libertad, así como la solidaridad con los pueblos oprimidos. De esta manera se afirmarán la paz, la democracia y los derechos humanos en todo el mundo.

Lo saluda respetuosamente,

Rudolf Smersu

Presidente del Comité Nacional Esloveno

Gornje pismo je poslal Slovenski narodni odbor ob prilnosti obiska jugoslovanskega predsednika Lazara Mojsova v Argentini vsem senatorjem in tudi vsem poslancem, članom komisij, da jim razkrije pravo podobo komunističnega režima v naši domovini.

Vabilo naših mater in žena

Obisk jugoslovanskega predsednika Lazara Mojsova v Argentini je nam slovenskim materam in ženam osvežil rano in bol, ki nas že goče spremlja že več kakor 40 let.

Ob usodni uri, ko je v nevarnosti obstanek našega slovenskega naroda, nam je boleča in trpka misel, da Jugoslavija, ki je podpisnica listine o pravicah človeka, še vedno uradno vrši diskriminacijo nad slovenskim narodom in še vedno ni vrnila osnovnih pravic človeka tisočem z zvijačo izročenim ali pa iz lastnih domov iztргanim slovenskim rodoljubom.

Boleča je misel, da v dobi svetovnega pluralizma, ko v vseh naprednih narodih človek in njegove pravice ter družina stopajo na prvo mesto — pa v tako naprednem narodu, kot je naš slovenski, še vedno leži temna meglad nad največjo tragedijo v vsej slovenski zgodovini. Ob naglo si sledičih dogodkih, ko mlađi rod išče resnico o vsem, kar se je zgodilo po končani drugi svetovni vojni, se slovenske matere in žene s spoštovanjem spominjam rojakov, ki so se pravočasno uprli komunistični zmoti.

Zato vabimo vse slovenske matere in žene v domovini in po svetu, da se nam pridružijo v molitvi in prošnji k Bogu, da bi vsem krivično pomorjenim bila vrnjena čast človeka — ker samo tako bomo slovenske matere in žene izpolnile svojo dolžnost do žrtev bratomornega boja.

Buenos Aires, 28. oktobra 1978.

Za odbor Zveze slovenskih mater in žena

Danica Zupan
tajnica

Pavlina Dobovšek
predsednica

POZDERAC JE PRIZNAL!

Bivši podpredsednik Predsedstva Jugoslavije Hamdija Pozderac je v intervjuju v beograjski NIN nekako priznal, da je izvršil pragiat, kot ga je obtožil Šešelj v zaplenjeni številki Katedre.

V svoji knjigi „Od istorijske k konkretnoj inicijativi“ je namreč prepisal cele dele iz knjige Petra Mandića „SKJ i demokratski centralizam“. Pozderac je sicer dejal, da ni bil prav, kar je storil, da pa to dela „vsak“, kar je ena redkih

pričanj med komunističnimi voditelji.

Tako se je skril za druge „veličine“ marksizma in komunizma, pri tem pa jim dal zelo dvomljivo odlikovanje intelektualnih tatov. Dejal je: „Vidite, mene kritizirajo, da sem kopiral del Mandićevega teksta, kot da bi bil ta kakšna velika originalita. Pozneje sem to raziskoval in odkril dejstvo, da je on (Mandić) kopiral Kardelja, Kardelj Lenina, Lenin Plehanova... In na koncu sem jaz, Hamdija, tat.“

Davorin Plaz

Quo vadis, avantgarda?

Vsi organi obveščanja v Jugoslaviji v besedi, črki in sliky govore in pišejo skoraj izgključno o zgodovinskem momentu in nahajanju pred križiščem komunistične partije. Kaj se je dogodilo? Kje tiči vzrok, da bil položaj partije tako dramatičen? Saj je vendar nenavadno, da se tak tragični zapleti nenadoma izčimijo, če upoštevamo uradno zatrjevanje: mi smo zgradili na osnovah revolucije pod modrim Titovim vodstvom socialistično-samoupravno družbo, ki jo vodi avantgarde delavskega razreda. Pustimo ob strani vprašanje, ali je zares divjala v razdobju 1941-45 revolucija, kot jo je Karl Marx znanstveno napovedoval, in poglejmo kaj se v resnicu skriva pred tem „zgodovinskem križiščem“!

V teh septembrskih dneh 87 tega leta beremo in čujemo sledeče stavke, poudarjam, dobesedno ob vsaki priliki, kjerkoli že, tako da se je nemogoče znajti:

Razširjenje vpliva pri narodu — Energično uničevanje frakcionaštva in sektaštva — Zahteva po energični akciji — Ni razloga skrivati neendinstvo pred narodom — Grobo žaljenje tovariša Tita v „Studentu“ — Vsi ne misljijo isto.

In še dalje: Zaradi oportunitisma izgubili mnogo časa — Odpiranje prostora sovražnikom — Ne smemo podcenjevati nacionalizma — Razlike tudi glede metod idejnega boja — Ne smemo pristati na kompromise.

Že iz teh fraz je videti, kako katoičen je postal položaj. Na prvi pogled je gledalec menil, da je partija dokaj „raznolika“, da je ideo-ko totalno brez orientacije, da je nek čuden nacionalizem na pohodu, da so neke sovražne divizije že pred vratim, kratkomalo položaj je konfuzen.

Treba je vedeti, da so se v vseh jugoslovenskih partijah odigravali

OB ROBU

Buenosaiреški časopis „Argentinische Tageblatt“ je 17. oktobra med citati objavil sledeće:

„Položaj v Jugoslaviji je podoben omnibusu, ki drvi po cesti navzdol, ne da bi kdo sedel za krmilom.“ (izjavil slovenski politik Milan Kučan).

Na ogorčeni odziv je naletela v Sloveniji spremembu zveznega pokojninskega zakona, po katerem se vrši plačevanje pokojnin za nazaj. Dosedaj so namreč upokojenci prejeli pokojnine v naprej, npr. že 1. aprila so prejeli denar za mesec april. Kako se bo to plačevanje vršilo v naprej, še ni znano. Prizadeti so mnenja, da bodo s tem načinom zgubili eno mesečno pokojnino. V Sloveniji bi bilo na ta način prizadetih okrog 220.000 upokojencev, aktivno zaposlenih pa je 835.678 oseb.

Izgleda, da so tudi v Albaniji, ki se je dosedaj imenovala za čuvaja leninistično - stalinistične dediščine, pripravljajo gotove spremembe v vedenju gospodarstva. Predsednik Ramiz Alia namreč v zadnjem času vse pogosteje zagovarja odločitve, ki temeljijo na „ekonomski logiki“. Tako se tudi v tej, tako strogo vodenim državnim notranjim politiki, zaznavajo odredbe, katere bi ista vlada še pred kratkim imenovala kot kapitalistična. V naftni in rudarski industriji ter v proizvodnji kroma so način plačevanja dohodkov spremenili in v zunanjih trgovinah se je Albanija povezala z Zapadom, predvsem z Italijo in zapadno Nemčijo in se odmaknila od socialističnih držav. Z Jugoslavijo je prekinila trgovske stike že leta 1948, s Sovjetsko zvezo 1961 in Kitajsko leta 1978.

že prej krvavi in izredno ostri konflikti; narod in člani ZKJ jih pač niso opazili, ker je Tito znal spore in iz tega sledeče „likvidacije“ skrivali in preimenovati.

Danes se bije v celi Jugoslaviji strašen boj med vodilnimi partijci za odločilne stolžke v državi. Problem Kosova, masovne nezaposleneosti, sprememb ustave, propad gospodarstva, moralna kriza in nezaupanje v partijo-oblasc, strašna inflacija in obubožjanja večine naroda ob istočasnom bogatjenju nekaj sto privilegirancev-partijcev, vse to je ali so posledice politike Zveze komunistov Jugoslavije na sploh.

Oglejmo si samo nekaj dejstev, ki nam dajo slutiti dalekosežnost napak, na katere mora partija odgovarjati:

A) Moralna politična verodostojnost vseh komunističnih partij, ne samo jugoslovanske, je v očeh delavskega razreda kot tudi vsega naroda ali narodov absolutno uničena.

Srbska kriza je de facto jugoslovanska kriza. Na površje je le zato priplavala, ker žive med Srbi tudi Albanci, oziroma še točneje, ker Albanci v pokrajini Kosovo-Metohija na brutalen, krvav način izganjajo Srbe iz njih domačij, tako da se po izvedeni revoluciji in zmagi delavskega razreda nad izžemalci-kapitalisti in proklamiranim bratstvu med vsemi jugo-narodi dva naroda medsebojno fizično in psihično uničujeta.

Vpričo teh dejstev je stalno ponavljana fraza o bratstvu jugoslovenskih narodov velika neresnica; dejstvo je: bratstva ni.

B) Po revoluciji prakticirana gospodarska politika, ni bila od partije načrtovana, da zboljša blaginjo delavskega razreda, marveč da spremeni nрав človeka. Individuum naj izgine na podlagi spremenjenih proizvajalnih odnosov, piši: kolektivni lastnini in avantgardni funkciji komunistične stranke.

Voditelji gospodarske politike, Kiriči in Kardelj na primer, niso bili gospodarstveniki, marveč ideologji. Nesposobni analizirati položaj tako, da bi se dala izvajati realna ekonomska politika, v mislih kako se prikupe pri sovjetskih s trdimi radikalnimi ukriji v duhu Stalina, Lenina in Marx-a, so položili temelje za vso materialno polomijo — krizo, ki je že desetletja na pohodu. (Trboveljski rudarji so že pred dvajsetimi leti stavkali, četudi so se baje sami upravljali in je rudnik baje bil njih originalna lastnina, in je Kardelj, po Dedičju, baje izjavil: „Če ne bodo šli na delo, poslali bomo tanke nad nje...“) Vsi delavci danes verjamejo, da bi v primeru „potrebe“ partija s silo zatrla — tudi z orožjem — upornost delavskega razreda.

C) Velika ideja o svobodnem — samega sebe upravljačem državljanu — je vsakomur, ki ima socialno vest, že stoletja veliki cilj. Jugoslovenski komunisti trdijo, da so prvič

v zgodovini dali delavcu realno možnost, da se sam vladá. To pa ne drži. Delavec nima v podjetju pravice dejansko soupravljati. Vse ključne odločitve so si obdržali najvišji partijski vrhovi. Samoupravljanje je čista prevara, ki povzroča bridka spoznavanja.

Ali ni grozno za slehernega komunista, ko čuje poziv svojih funkcionarjev, da nujno „razširi“ vpliv pri delavcih? Pri delavskem razredu, ki mu je partija kot avantgarda priborila z Marxovim instrumentarium svobodo in samoupravljanje, naj danes partija išče oporo? Kako je to mogoče? Morda tale majhna beležka podpredsednika YU-Pen-Kluba prof. Predraga Matvejevića: „Dan je lep: uspeli smo izvleči iz zapora makedonskega pesnika Jovana Koteskog...“ („Danas“ 8. septembra 87)

Ali pa prof. dr. Dušan Bilandžić: „Neki direktor je dejal: Dovolj je tega, recite mi, koliko stane Centralni komite ZKJ?“ („Danas“, 22. 9. 87)

Pa tudi: „...ko so nad goloroke ženske in otroke šle posebne enote milice (ljudske!)...“ („Teleks“, 17. 9. 87)

Ali so to poročila iz samoupravne, socialistične in svobodne družbe? Članki v teminci, direktorji se poživijo na partijo, baje avantgarda delavskega razreda in ljudska milica pretepa ženske in otroke... Taka poročila smo vajeni slišati iz Južne Afrike ali Čila, nikar pa ne izbaje osvobojene družbe, po načelih Marx-a izgrajene demokracije. Nujen sklep: narodi in z njim delavski razred so in je v tem socializmu zaslužen.

Vprašanje pa je, ali je sploh bil dejansko osvobojen? Ni le vse govorjenje o revoluciji in osvoboditvi zgodovinska farsa, fata morgana, ki se zdaj odkriva. Zelo nevarno je, če se toliko govori o demokraciji in o „borbi“, celo „odločni“ borbi zoper sovražnika delavskega razreda! Tu se pripravlja nasilen poseg v državi, aretacije, taborišča, diktatura, nasilja vseh sort, popolna ukinitev že obstoječih svobodišč... Vsa diktacija tega tabora v srbski partiji nam dokazuje, da je nevarnost vojaškega udara in udovskega vala tisočih aretacij zelo aktualna v teh septembrskih dneh leta 1987.

Naj veda vsi „energični in borbeni“ komunisti:

Brez osebne in politične svobode vseh državljanov ni demokracije in socialistizma. Tudi uspešnega sistema gospodarstva ni mogoče realizirati, če niso državljanji popolnoma svobodni.

Vse iskanje, kako rešiti Jugoslavijo pred bankrotom je jalov posel, če se ZKJ ne odloči omogočiti vsem državljanom svobodne, splošne in tajne volitve. To je zares samo predpogoj k rešitvi.

Ona naj ostane zvesta vedno znotra poudarjenim principom o samostojnosti človeka-delavca-državljanu, v socialističnem samoupravljanju, in zato sklene narodu ponuditi možnost, da se preko volitev odloči ali želi še dalje živeti v obstoječi družbeni ureditvi pod vodstvom ZKJ ali pa si želi spremembo ekonomskega in političnega sistema!

Tako lahko dobi ZKJ legitimno pravico, da naprej vodi Jugoslavijo, ali pa mora oddati na mireni, demokratičen način oblast v roke drugim silam. Tem silam se seveda mora demokratično v svobodno formirajo.

Upajmo, da se srbski, slovenski in drugi komunisti dokopljajo do zgodovinske-epohalne odločitve: naj si delavski razred zares sam izbere pot v bodočnost!

Komentarji o Dragi

Iz Slovenije:

Da ohranjojo študijski dnevi Dragi, ki jih prireja Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, še vedno značilnost slovenskega kulturnega parlamenta, priča prisotnost več uglednih kulturnikov tako iz matičnega kot iz zdomskega in zamejskega sveta. In ko pravim „parlament“, imam v mislih besedo v vsej polnosti njenega pomena, ki je izraz široko razprte palete miselnih in svetovno-nazorskih razsežnosti. Zanimivo pa je, kako danes vse slovenski kulturni svet ali zbor, če se lahko poslužim prisopode, razen posameznih razglašenih zvonov, poje našemu narodu eno samo novo pesem, pa čeprav pevci uporabljajo različne ključe, eden sopranskega, drugi basovskega.

Tudi sobotno predavanje je zaoranlo brazdo na ledini zdomske problematike. Odvetnik in docent na pravnih fakultetih dr. Andrej Fink iz Buenos Airesa je predstavnik mlajšega rodu slovenskih političnih emigrantov. V svojem referatu, ki je marsikoga presenetil z lepim jezikom, bogatim izborom Prešernovih in Župančičevih verzov ter z vrsto citatov iz sedobne slovenske eseistike (s čimer je tudi dokazal, da z zanimanjem sledi razvoju slovenskega vprašanja), je podal svoj pogled na trenutno stanje slovenskega duhovnega in kulturnega prostora. Pri tem se je v osrednjem delu predavanja zastavil pri nekaterih stališčih slovenske politične emigracije v Argentinu glede na polpreteklo zgodovino (beri OB in prva povojska leta!) ter prikazal nekakšne splošne smernice za prihodnost slovenskega naroda.

Lahko bi rekel, da so končni vtiči, če vzamemo v pretres globalno sliko letošnjih študijskih dnevov, vsekakor pozitivni. Predavanjem so udeleženci prisluhnili z zanimanjem, debata je ostajala na določeni višini in ni degenerirala, sploh pa je bila tudi letos dana možnost velikemu številu Slovencev v svetu, da so se po enoletnem premoru spet srečali in skupaj izmerili utrip narodnega telesa v tem trenutku. Največ polemik in vročih razgovorov je v vseh treh dnevih izvalo predavanje dr. Andreja Finka, ki je v svojem izvajaju zavzel morda nekoliko ostra stališča, v današnjem zgodovinskem trenutku nekoliko neaktualna. Samo vztrajanje na določenih pozicijah je po mojem mnenju neplodno, pa naj prihaja z leve ali desne polovice „slovenskih pljuč“, da uporabim Capudovo metaforo. Poleg utrjevanja lastne identitete je potrebno iskanje neke nove, alternativne poti, saj

Marijan Kravos
Tretji dan (Ljubljana),
oktober 1987

Iz Trsta:

Najbolj so me zanimali mladi iz Argentine, to se pravi člani tretje (v nekaterih primerih celo četrte) generacije slovenske povojske politične emigracije. Povedati je treba, da so „Argentinci“ precej odprtii, čeprav sem v njih občutil še nekaj kapljic tistega izredno globokega protikomunizma, s katerim so prežeti njihovi dedje in očetje, ki so na lastni koži doživel tri tragedijo državljanke vojne v Sloveniji (in v Jugoslaviji) ter povojskega političnega begunskega. Prav tako izredno globoko pa

(Nad. na 3. str.)

(2)

Marijan Kravos

Slovenska mladina na Tržaškem

Stvarnost, problemi in pričakovanja

Rezultati ankete med slovenskimi maturanti so sicer nekoliko različni, deloma pa tudi zaradi specifičnosti zamejskega življenja. V lestvici vrednot sta tu na prvem mestu ljubezen in prijateljstvo, sledijo pa družina, mir, zdravje in nato narodnost. Jasno je, zakaj je med slovensko mladino klub vsemu narodnosti občutena kot vrednota, saj bi v narodnostno ogroženem okolju izsledki ne mogli biti drugačni. Zanimivo pa je, da zasedata tudi tu tako ljubezen kot prijateljstvo prvo mesto. Ob tem dejstvu pa se je vredno nekoliko ustaviti. Res je, da je taka država značilna za vse mlade generacije, da sta bili ljubezen in prijateljstvo najpogostejša predmeta razgovorov verjetno v vseh časih. Res pa je tudi, da se je pojmovanje ljubezni v različnih dobah spremisnilo. Emblematično je npr. razvito geslo izpred 20. let: „make love not war“ (ustvarjaj ljubezen, ne vojne), kot jasen proizvod družbe leta '68, ki je bila pod močnim vtimom razvoja dogodkov v Vietnamu in na Bližnjem vzhodu. Ljubezen torej kot nasprotje vojnemu stanju. Danes pa je splošno gledanje na ljubezen več bolj individualistično, kot sem že prej povedal, važno je, da se imamo radi, da smo srečni, morda nas

niti ne zanima sreča sočloveka, le da smo mi zadovoljni in uresničeni. In sploh, kdo nam v tej blaženi zmede vrednot zna pokazati drugačno pot, drugačno lice ljubezni, tiste potrežljive, dobrotljive, ki ni nevoščljiva, ki se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega... vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenese (1 Kor 13, 4-7). Pri tem t. i. mladinska kultura, ki je postala že neka vrsta pridobljene potrebe, ni tako nepomemben faktor, kot bi lahko na prvi pogled zgledalo. Za kaj pravzaprav gre? Tržiče ponuja določene proizvode, ki jih mora prodajati, da se preživlja; pa naj bodo to oblačila, glasba, časopisje ali tudi literarna dela. Preko reklame se ustvarja torej javno mnenje in vtis, da je ponujeno blago le odziv želja in volje cele mlade generacije. Tako se kaj pogostokrat zgodi, da je tisti, ki bi se teh pravil ne držal, smatran za nazadnjškega, in lahko sami razumete, kako močan je psihološki pritisk, ki se s tem izvaja na mladostnika. V taki situaciji so moralni nauki Cerkve le glas vpričega v puščavi, predmet posmehovanja in ostrega nasprovanja s strani laicističnih, radikalno liberalnih krogov. Prav ti pa so za

Z ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Razgovori okoli socialnega pakta so že v polnem teknu. Preteklo sredo 28. jih je uradno otvoril predsednik Alfonsín, s kratkim nagovorom vprincipi kake pol stotine političnih voditeljev različnih strank, ki so zastopane v parlamentu. S tem je bil opravljen formalni del, in se je pričelo pravo delo, ko bodo sestavljene posamezne komisije, katerih člani bodo dejansko vodili študije, izvajali pogajanja ter iskali skupne točke v kakih desetih ali dvanajstih perečih vprašanjih sedanja krize. A predno pogledamo nekoliko praktičnih del teh razgovorov, se ustavimo pri ozadju celotne zadeve, kar je po svoje zanimivo, čeprav bodo v nekem oziru te vrstice morda pomenile ponavljati kar smo že katerikrat zapisali. A stvar ima svojo važnost, zlasti kar se tiče rasti demokratičnega življenja, ki je danes, bolj kot gospodarstvo ali katera druga problematika, ključne važnosti za narod in državo postavljati na noge.

In tega vidika je res prava sreča,

da drug predsednik izraz bi podčrtali, in sicer tisti, ki pravi, da je eden ciljev tega pakta doseči „previsibilnost“ (predvidljivost) argentinskega gospodarstva. Vsa v tem je vidno, da vlada ve, kaj hoče, ne ve pa kako to doseči. „Previdljivost“ in „vladljivost“ je dvoje besed, ki jih doslej argentinski politični besednjak ni poznal v vsej razsežnosti, ki morata pa postati možni in prozorni, če hočemo državo resno postavljati na noge.

In tega vidika je res prava sreča, da je bil izid 6. septembra tak kot je bil. Radikali so ga že precej preboleli, kot je to razvidno iz predsednikovih besed. Ostane pa le vprašanje, kaj bi bilo z „demokratičnim sistemom“, če bi bil izid drugačen, ali bolj jasno, če bi zmagali radikali.

NUJA JE VELIKA

Sicer pa je res že zadnji čas, da pride do kakega sporazuma med vladom in opozicijo. Predsednik je namreč sklical izredno zasedanje konгрesa, vlada je poslala v obravnavanje vrsto zakonskih osnutkov, a vse je še v zraku. Zlasti se vladu mudi za skupek davčnih zakonov, ki jih potrebuje za novo ureditev gospodarskega položaja. Pretekli teden je bilo predvideno, da naj bi te zakone obravnavali in potrdili. Do debate v poslanskem zbornici sploh ni prišlo, ker so peronistični poslanci sklenili, da se zasedanja ne udeležijo, ker hočajo prej doseči nekaj koncesij s strani radikalov. Tu gre zlasti za bočno vodstvo parlamenta in parlamentarnih komisij ter za vključitev nekaterih zakonov, ki peroniste zlasti zanimajo. Vse to pa je snov sporazuma, ki je tudi v sklopu debat socialnega pakta.

To je tudi sedaj jasno povedal glavni tajnik CGT Saúl Ubaldini, ko je dejal, da je vlada vedno hotela le podporo za svoje načrte, nikdar pa bila pripravljena voditi resen dialog, pri katerem bi tudi sama kaj popustila, ali kaj dala. Ta Ubaldinijeva kritika tudi kaže, da sindikalizem ni kaj zelo pripravljen udeležiti se tega sedanjega pakta, razen če prej radikalizem pokaže res pravo voljo do dialoga. Pri vladu sami pa si o tem niso na jasnu. Gospodarski minister je že zatrdil, da ekonomski plan „ni predmet pogajanj“. Prav nasprotno je dejal notranji minister, ki je zatrdil, da če se okoli kake točke gospodarskega programa zedinijo, bodo to edinstven upoštevali, čeprav ni v vladnih računih.

Toda pravici in resnici na ljubo povejmo, da ni samo peronizem kriv dosedanje nedelavnosti parlamenta. Na zasedanje, ki je propadel, so namreč šli liberalci, provincijske stranke, celo intransigenti, a poleg peronističnega bloka je manjkalno tudi 42 radikalnih poslancev. Kdo naj potem razume...?

Tista predvidljivost, ki smo jo prej omenjali, ima svoj prostor tudi v kongresu. Kako bodo vlada in opozicionalne stranke to uredile, je pravi gordijski vozel. Ta vozel bo verjetno razvzlanj s tremi ali štirimi izgubljenimi volitvami tukaj in tam, ko bo narod začel gledati in nadzirati tudi to, če se poslanci (senatorji, občinski svetovalci, itd.) udeležujejo ali ne zasedajo. Tudi v tem je nuja velika, a zdravilo bo prine-

sel le čas, ki zaceli vsako rano, tudi rano politične lenobe.

VSE JE PREVEČ „NOTRANJE“

Domače prepire posameznih strank argentinski politični opozovalci imenujejo enostavno z besedo „notranje“. To so „notranje“ zadeve, „notranji“ prepriči, „notranje“ trenje in tudi „notranje“ ljudožerstvo. Izraz „kanibalizem“ tudi ni tuj v tem jezikoslovju, ker ni tuj v politični praksi argentinskih strank. Po časopisu je večkrat zasledimo in nazorno izraža dejanski razvoj položaja v borbi za večji ali višji sedež tu in tam.

Po volitvah se ta notranji boj ni polegel. Zanimivi so ti premiki, ker včasih kažejo važnost posameznih činiteljev. Na primer, sedaj se radikalni pulijo za to, kdo bo novi strankin vodja. Dosedanji poslovodeči predsednik je bil senator Otero, ki je po porazu 6. septembra izrazil željo, da se umakne. Tako se je pričela bitka za nasledstvo. Ta bitka kaže, da je v stranki sami precej upadel ugled predsednika Alfonsína. Gotovo v stranki še bolj kot v javnosti. Zapišimo si to dejstvo.

Med peronisti gre tudi za novo strankino vodstvo. Vsi napori so usmerjeni v to, da bi notranji boj preveč ne odmeval v javnosti. Peronizem skuša kazati na zunaj tisto umirjenost, da, celo „civiliziranost“, ki je doslej ni imel in ki jo s trudem le počasi osvaja. To pa seveda tudi zahteva časa, in na oboje se opira dosedanji formalni vodja senator Saadi, ki nenehno odlaša vsako spremembo v vodstvu. Sedaj je sklicana „vrhunška“ seja za petek 13. A notranje volitve bodo težko prej, ko po poletnih mesecih.

Jesen šele, torej, bo prinesla nek določen mir v obe večinski stranki. Mir, kar se tiče sestave notranjega vodstva. To bo pa pomenilo še pravvi začetek borbe za predsedniško nominacijo, in potem, za sestavo volilnih list, kajti leta 1989 bomo znova volili. Upajmo, da ne bo padla v prazno beseda podpredsednika Victor Martíneza, ki je te dni pozval, naj bo malo manj „notranjih“ in naj se vsi malo bolj posvetijo odgovornemu delu vladanja družbe in države.

PRVI KORAKI

ANEKDOTE IZSELJENCEV V ARGENTINI

37.

Mama je šla na trg, pa je hotela kupiti zeljnatno glavo, da bi naredila zeljnatno solato. Pakeže na zeljnatne glave, se potrka po čelu in zahteva: „Una cabeza dura, dura“!*

* eno trdo, trdo glavo!

mledo generacijo posebno vabljeni zaradi svojih do skrajnosti svobodnjaških pogledov, ki se izražajo v spačeni obliki hvalospeva svobodi za vsako ceno, neglede na posledice. In če pomislimo, da je v ta začaran krog vstopila že pornografija, ki je še do pred nedavnim živila v popolnem zatisju, skoraj v ilegalu, lahko sami razumete, kakšni so možni odzivi in posledice.

Tovrstno mladinsko kulturo pa še rijko vsa sredstva množičnega obvezovanja. Iz raziskave CENSIS izhaja, da se 88,8% anketirancev v prostem času posveča poslušanju plošč, 86,9% gledanju televizije, le 40% aktivnemu športnemu udejstvovanju, približno 6–7% kulturnemu udejstvovanju ali sodelovanju pri vzgojnih in verskih organizacijah. V dani situaciji ugotavlja Tomaž Simčič, da „diskografska industrija danes preko svojih komercialnih glasbenih produktov in s pomočjo radijskih in televizijskih postaj dobesedno preplavlja zahodni svet in podzavestno zasužuje milijone naivnih uporabnikov, ki brez odprtega radijskega in televizijskega sprejemnika in ki se v trenutku, ko mu ga nekdo ugasne, zbudijo. Ali primer para, ki se je sprehajal po glavnih ulicah tržaškega mesta s slušalkami walk-man na ušesih in je za medsebojno sporazumevanje uporabljal kretanje namesto besed. Zgleda, kot da bi pri teh ljudeh prišlo ne le do nekakšnih psiholoških sprememb, ampak celo do sprememb v samem človeškem metabolizmu.“

To je torej tisto vzdusje, v katerega mora živeti vsa naša mladina. Omeniti pa je treba, da se marsikdo zaveda teh problemov in se prav zato tudi bori za pokončno rast zrelih in zdravih osebnosti. Ravno tako je tudi z našo skupnostjo, ki je za ohranitev nekaterih osnovnih vrednot in kulturnih značilnosti spletla mrežo organizacij in društev, ki naj bi našemu mlademu človeku pomagale pri boju proti takšni poplitvitvi.

Osnovna vzgojno - izobraževalna struktura Slovencev v Italiji je vsekakor šola. Po vojni so njeni ustanovitev omogočili zaveznički ob prehodu pod Italijo pa je naša šola postala italijanska državna šola s slovenskim učnim jezikom. Trenutno je

slovensko šolstvo na Tržaškem kar lepo razvjejano po celem ozemlju. Skoraj vsaka vas ima svojo osnovno šolo, pa tudi v samem mestu jih je precej. 7 nižjih srednjih šol, od teh imata dve svoji podružnici v sosednjih vseh. Tudi višje šole so kar lepo porazdeljene. Premoremo tako znanstveni in klasični liceji, trgovski zavod, šolo za geometrije, učiteljišče, šolo za vzgojiteljice v otroških vrtec ter strokovno šolo z raznimi usmeritvami (za orodne mehanike, kemične analiste, radiotehnike ipd.). Skratka, osnovna celica za širjenje naše kulture in za ohranjevanje narodne istovetnosti je brez dvoma (poleg družine, seveda) šola. S svojo odvisnostjo od italijanske države in njenih učnih načrtov pa se postavlja nad vsako ideološko pridarnost ter postane svoboda poučevanja eden od temeljnih dosežkov te ureditve. Ta svoboda poučevanja in izredno prožni učni načrti, kot jih predvideva italijanska zakonodaja, pa omogočajo vzgojiteljem, da si izdelajo tak program, ki bo za učence najbolj primeren, tudi z narodnostnega vidika. Razumljivo pa je, da je v takem stanju vse prepričeno le podjetnosti, ustvarjalnosti in dobri volji učnega osebja. Prav zato se kaže nujna potreba po organiziranem življenju tudi izven šolskega okvira, ki naj bi imelo kot glavni cilj kritje pomanjkljivosti državne strukture (šport, glasba, vera ipd.). Zaradi ideološke razdeljenosti Slovencev v Italiji je ta potreba še toliko bolj občutena.

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Razstava del svenovnih mojstrov moderne umetnosti je bila odprta v Narodni in Moderni galeriji od 15. septembra do 18. oktobra. V njej je bilo na ogled 76 del, ki so predstavljala obdobja od klasičnega impresionizma in simbolizma pa prav do postkonceptualnosti. Dela, ki spadajo v jugoslovanske zbirke, so risbe, slike in plastike.

KOPER — Tovora v kontejnerjih je vedno več v koprskem pristanišču. Računajo, da bodo do konca leta pretovrili 70 tisoč vsebnikov. Celotnega tovora je šlo v prvih osmih mesecih skozi Koper 2,4 milijona ton, največ v sipkih tovorih.

MARIBOR — Stari most čez Dravo bo do konca leta imel očiščeno in popravljeno vso železno strukturo, naslednje leto pa bodo popravili še betonske stebre. Most bo kmalu star 70 let.

LJUBLJANA — Slovenija je zaenkrat ustvarila 27,4 odstotkov vsega jugoslovanskega kliničnega izvoza; povečala ga je za 6,2 in je tako v tem pogledu na prvem mestu. Sledijo ji: ožja Srbija z 22,6%, Hrvaska z 20,9%, Bosna in Hercegovina z 14,2%.

LJUBLJANA — 10.000 delavcev lahko ostane brez dela v Sloveniji, če bodo izpolnili določila zakona o sanaciji, je izjavil sindikalista Franc Hribar.

LJUBLJANA — Družbeno pomoč so od 1. oktobra povišali za 40%. Pomoč za otroke bo znašala 18.530 din, nadomestilo za invalidino pa 84.000 din. (en dolar — 872,40 din).

POLZEO — Balonarji iz Jugoslavije so se prvič zbrali: bilo jih je okoli 30, zato pa je bilo število gledalcev večje: 5.000. Trije baloni so križarili nekaj ur po zraku, zvečer je bila pa veselica.

TOLMIN — Gobe bi radi zavarovali pred nabiralci. Pravijo, da je zmanjšanje količin gob po gozdovih škodljivo za te, zato predlagajo odlok, po katerem naj bi v štirih primorskih občinah veljalo: gobe smejo nabirati le z dovolilnico, ki bi jih izdajala občinska gobarska družina. Nabiranje bi pa tudi bilo omejeno: do dveh kilogramov na dan ogroženih vrst gob (uzitni gobani, mavrahi, kukmani, zajčki, užitni dežniki, lisički) in do pet kilogramov drugih vrst.

LJUBLJANA — Razstava del kiparja Franceta Goršeta mislijo odpreti proti koncu leta v Moderni galeriji. Ker imajo premalo del, naprošajo privatne, da posodijo umetnine za čas razstave.

LJUBLJANA — Cankarjeva založba je izdala šest novih knjig: Milana Apiga Nadaljnje življenje Andreja Klasa (1. del; opis jugoslovanske polpreteklosti), Ivana Črnča Prisotnost blaznosti (pesniška zbirka), Dimitrija Rupla Besede božje in božanske (eseji), Filipa Kalana Svet komediantov (portreti slovenskih gledališčnikov), Uroša Kalčiča Dokumenti o čričkih (prozna zbirka) in Dušana Voglarja in Janka Modra prevedi esejev in razprav Bertolda Bresta.

LJUBLJANA — Agrokomerčeve menice brez kritja ne morejo podreti ali zamajati celotne strukture Ljubljanske banke, ker ima banka le 89 milijard dinarjev v menicah. To pa je manj kot dva odstotka v vseh plasmajih banke. Stvar je malo bolj komplikirana za temeljne banke, za katere še ne vedo, kako jih bodo podprtih. (en dolar — 872 din)

LJUBLJANA — Violinist Tomaž Lorenz je v Trubarjevem antikvariju pripravil recital sodobnih slovenskih skladb za violinino solo: Janija Goloba Largo (1978), Albina Weinglera Naracija (1977), Marjana Lipovška Ciaccona iz Sonate za violinino (1985), Iva Petriča Pour violon (1970), Igorja Štuhca Solo in Primoža Ramovša Ekstremi (1970).

UMRLI SO OD 17. do 23. sept. 1987:

LJUBLJANA — Pavla Zakonjsk roj. Žagar; Marija Nered roj. Gris; Jane Fugina; Kristina Arko roj. Mlakar; Terezija Dovžan roj. Bolta; Franc Školaris; Marjana Gspan; Marija Ukmar roj. Čeledin, 85; Ivan Kunštelj; Anica Ogrizek roj. Torkar; Zofka Povše; Irma Harson-Eržen, 91; Marija Medič roj. Lobe; Marija Hočevar roj. Šporar (Mihova mama); Danica Kozamernik roj. Fortuna; Nada Fakin roj. Gruden; Filip Rogič; Marija Dežman roj. Kucler, 79; Mara Slosar roj. Kožuh, 71; Ivanka Mihelič; Alojz Kek; Janez Valentinič; Alojz Ferlez; Breda Premrov-Oblak; Janez Musar; Ljubo Lotrič; Ida Preložnik roj. Lokar; Terezija Glavan roj. Sladič; Jernej Janežič; Anita Premus; Vinko Vrhovec; Jože Košič.

RAZNI KRAJI — Franc Žnidarsič, Radeč; prof. dr. Rudi Lešnik, Podčetrtek; Mario Kontestable, Piran; Metod Krek, Gmajnica pri Komendi; Antonija Černe roj. Trilar, Blejska Dobrava; Andrej Pavlin, Tržič; Anton Er-

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebne novice

Krst: Krščena je bila v farni cerkvi v Tapijalu Marija Cecilia Pregelj, hčerka Stanka in ge. prof. Marjetke roj. Kociman. Botrovala sta Oskar Pregelj in ga Ivica Kociman de Bustos. Čestitamo!

BARILOCHE

KULTURNA PRIREDITEV

17. oktobra smo v Planinskem Stalu prisostvovali dvema zanimivima prizorčkoma.

Najprej so predvajali otroci lutkovo predstavo „Debelo Repa“, za katero so sami pripravili scenarij in lutke. Vse delo je vodila učiteljica Zalka Arnšek in sad tega velikega dela je bila prijetna in prisrčna igrica.

Drugi prizor, ki so ga predstavili že malo večji učenci, je režiral Zdenka Janova. Naslov tega delca je „Matérin račun“ in je primerno sovpadel z materinskim dnevom, ki se je naslednji dan obhajal. Mladi igralci so prav lepo recitirali in živo igrali, pa je vse v redu izpadlo in občinstvo je nagradilo lutkovo gledališče kot tudi igrico z živahnim ploskanjem.

Po opravljenem kulturnem sporedu smo med prijetnim kramljanjem razdelili spominske nagrade 32. slovenskih smučarskih tekem. Diplome in pergamente so prejeli tisti, ki so se klasificirali za prvo, drugo in včasih tudi tretje mesto v posameznih razredih.

VA

javec, Trst; Jože Resman, Šentjakob ob Savi; Ivan Borščak, Potok; Tone Logon, Škofja Loka; Bojan Cedilnik, Šmartno pri Litiji; Stane Žagar, Kočevje; Viktor Pavlič, Nazarje; Jože Dežman, Višnja Gora; Alojzija Zamljen, Goričke; Jordan Jerman, Izola; Tone Škufer, Štiberna; Marija Gorše, Ribnica; Marija Obradovič roj. Ahlin, Gospič; Ivan Zdolšek, Planina pri Sevnici; Frančka Kokovec, Domžale; Mirko Gruden, Izola; Marica Perko roj. Švab, Križe; Leopold Spetič, Šempeter; Jože Tomšič, Šmartno pod Smarno goro; Anton Golob, Kranj; Alojz Martinc, 88 Rudnik; Toni Kostanjšek, Dol Logatec; Leopold Rogelj, Unec; Vlado Petrovič, Lendava; Filip Sitar, Srednja Dobrava; Valentin Roglič, Celje; Marjan Šuligoj, Rožnjava; Janez Ferle, Šv. Lenart; Miran Topolovec, Gor. Grad; Vladimir Povše, Braslovče; Adolf Pestotnik, Kamnik; Jože Zakrajšek, 84; Mima; Matjaž Porenta, Lipica pri Škofji Loki; Zoran Obradovič, Izola; Ivan Stražhar, Vransko; Dominik Tabernik, Zadvor; Mitja Šarabon, Begunje; Rado Pirc, Lesce.

SLOVENIJA V SVETU

Kanada

WINDSOR

V juniju je tudi slovenska skupina sodelovala pri mestnem Carrousel, to je mednarodna folklorna predstava. Plesno skupino vodi letos Pavla Lašček. Domača plesna skupina Planika, skupini iz Londona, Ont., in Hamiltona pa so se srečali na windsorskem pikniku.

ga starostnega doma Lipa je letos prinesla 62.000 dolarjev dohodka. Ta ameriški način zbiranja sredstev za dobrodelne ustanove obstoji po eni strani v dobrotnikih, ki se zavežejo darovati posameznikom določeno vsto za prehoden kilometr, ti pa dajujo svoj trud in dar za dobrodelno ustanovo.

WINNIPEG

Materinski dan in zaključek šolskega leta so praznovali na slovenski župniji 10. maja. Po skupni maši so se zbrali v dvorani h kosi, nakar je sledil nastop šolarjev. Pravilne so jih učiteljice Frančiška Mihurko ter Tanja in Kristina Matjažič. Zaključili so predstavo s Stopinjam v pesku pesnika Franteta Papeža. Pri slovenski šoli sodelujejo še katehet Čarga in pomočnik Viktor Vršnik.

ZDA

V Severni Ameriki je letos umrl dr. Jože Suhadolc. Že pred begunstvom je dvakrat diplomiral: na agronomski fakulteti v Beogradu in na pravni fakulteti v Ljubljani. Po begunstvu je pa naprej študiral in zopet diplomiral: dosegel je doktorat iz modernih jezikov na univerzi Ca Foscari v Benetkah leta 1953. Dr. Suhadolc je bil rojen na Dobravi pri Ljubljani leta 1914.

dogodek predstavlja s precej črno-belego tehniko. Iz njegovega predavanja je izgledalo, kot da so bili vsi partičani komunisti (večina pa jih je bila katoličanov) in vsi domobranci dobri kristjani, čeprav tega dr. Fink ni trdil in se je z največjo dobro voljo izogibal enačice partizan-komunist.

Kot mlad človek gledam na dogodek iz vojnih časov s precejšnjem oddaljenostjo in muslim, da se bo z mano strinjal večina zamejske mladine. Prav je, da se o vojnih dogodkih razpravlja, nasprotujem pa vskršni politični instrumentalizaciji. Muslim, da po 40. letih lahko trezno razpravljamo o takratnih dogodkih, ne da bi tvegali ponovne spore in sovraštva med „belimi“ in „rdečimi“.

Ivan Žerjal
RAST (mladinska priloga Mladike), Trst, št. 8, 1987

Iz Mendoze

LEVSTIKOVA PROSLAVA

V naši skupnosti smo se spomnili Frana Levstika ob stoletnici njegove smrti.

Društvo je v nedeljo, 20. septembra po maši pripravilo v Domu spominsko prireditev. Sodelovali so tudi otroci našega slovenskega sobotnega tečaja.

Za uvod nam je prof. Majda Nešmanič v kratkih, po jasnih obrisih predstavila Levstikovo osebnost, njegovo življensko pot, delovanje in zasluge na našem slovenskem knjižnem in zlasti jezikovnem področju.

Za njo so nastopili pod vodstvom tečajniške voditeljice Lenčke Božnarjeve naši šolski otroci. Ob spremeljanju Marjane Bajdove na

Letos je naša mladina spet nadaljevala s svojo tradicijo Mladinskih dni. Trideset let je minilo, od kar smo jih v Mendozi imeli prvikrat pod gesmom „Zdrav duh v zdravem telesu“.

IGRA „VODA“

V soboto, 10. oktobra, na predvečer, je bila na sporednu Vombergarskega zabavnega tridejanka „Voda“. Naš režiser Rudi Hirscher je je za naše ožje in majhne razmere slovenske skupnosti v Mendozi, skorobi rekli, lotil nekoliko tvegane naloge, da postavi na oder igro s tako obsežnim številom sodelujočih. Saj je vsega skupaj nastopilo kar 37 oseb. Pa je v svoji priznani in izkušeni agilnosti predstavo dosegel popoln uspeh. Seveda pa nihče ne ve, koliko je vsa priprava stala njega in vse sodelujoče dobre volje, truda in

harmoniju so nam zapeli pesem „Stoji učilna zidana“. Nato so ob razdeljenih vlogah deklamirali še dve otroški pesmi: „Psiček laja hov, hov, hov“ in „Mačka, miš in miška“.

Vsak takšen nastop nam je v zadoščenje, ker nam izpriča, v koliko naša beseda še živi v našem najmlajšem rodu.

Za sklep pa smo poslušali kot slušno igro Levstikovo povest „Martin Krpan“, kakor so ga v dramatični obliki predstavili nekdanji naši najboljši in najbolj priznani igralci ljubljanske drame. V živahnejšo ponazoritev so služili še med izvajanjem odgovarjajoči diapozitive Santolovih originalnih ilustracij.

Udeležba je bila zelo zadovljiva.

Žrtev!

Ni nam mogoče, da bi se na tem mestu podrobneje pomudili pri vseh posameznih vlogah in ob vseh dosenih podrobnih uspehih.

Zupan Rebernika je predstavil Janez Štirn v nadvse posrečeni postavi. Njegova žena Franca (Tončka Šmon) je bila dobra, a morda ob njem nekoliko premlada. Odlično se je ponovno predstavila v vlogi županov sin; Peter Slovša, Janko Štirn, Janez Štern, Davorin Hirscherger in Maks Ovčjak kot vaški posestnik; Damjan Bajda kot deček, Štefan Štirn in Henrik Jerovšek kot delavca in Jurij Bajdu kot stražar. Slikovitost so na odrum posrečevali narodne noše, otroci in vaščani.

K vsemu uspehu igre je treba v splošnem priznati dejstvo, da so bile vse vloge brez izjeme nadvse posrečeno izbrane in so tako uspešno odgovarjale posameznim značajem oseb.

Vsi sodelujoči so želi s svojim nastopom velik uspeh in jim gre vse priznanje. Predstava pa pojde v arhiv našega odrškega življenga zapisana z velikimi črkami.

MLADINSKI DAN

V nedeljo, 11. oktobra, je bila najprej naša skupna maša, pri kateri so z berili sodelovali mladi, vodila pa je Veronika Bajuk. Dušni pastir g. Jože Horn je imel pomemben priponosten govor in je poudaril, da se danes tudi slovenska Mendoza pridružuje Mladinskim dnevom po naših drugih Domovih.

Po maši so naši dečki imeli na igrišču pred Domom nogometno tekmo, popoldne pa smo bili povabljeni na mladinske nastope. Napovedoval je bil Janko Štirn.

Najprej sta med izvajanjem argen-

tinske in slovenske himne obe zavesti dvignila društveni predsednik Maks Ovčjak in predsednica Zvezna in mater Majda Ocvirk.

Sledil je govor dekliske predsednice Klavdije Grebenc:

„Nobeden izmed nas mladih, ki danes stojimo pred vami, ni bil navzoč na prvem Mladinskem dnevu. Klub vsem spremembam na svetu se pa program današnjih Mladinskih dnevi ne razlikuje veliko od prvega. Takrat so igrali drama „Verigo“, bili so prav tako telovadni in rajalni nastopi, gotovo nekoliko številnejši. To predvsem zato, ker je med prvim in današnjim nastopom 30 let časovne razdalje. Za pripravo prvega dne tako kot za današnjega so bile potrebne žrtve in veliko dobre volje; morda danes še nekoliko več, in tudi razumevanja, ker danes nastopamo in sodelujemo vsi že v Argentini rojeni. Čutimo, da so naše življene obveznosti dvojne. Argentina — dežela, v kateri smo rojeni, tudi pričakuje naš odgovor. Zato prosimo, da nas razumete, če se včasih čutišmo nekoliko razdrojene, če je naš pogled na življeno nekoliko drugačen, kot je vas starejših, ki še živite in črpati svojo domovinsko ljubezen iz neposrednih spominov in vezji nanjo. Vsak Mladinski dan, vse naše življene in vse naše sodelovanje za slovensko stvar pa v nas budí hrepnenje po spoznanju resničnosti Slovenije.“

Nato je v imenu društvenega odbora imel nagovor dr. Jure Bajuk, iz katerega navajamo nekaj misli:

„Zakaj so pa naši predniki in starši žrtvovali tolik

MALI OGLASI

ZA DOM

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeeje, zavesi, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov — filtri — avtomatično zalivanje — Andrej Marolt, Martínez de Hoz 110, San Miguel, T. E. 664-1656.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — private — trgovske — industrijske — odboritev načrtov. Andrej Marolt, Avenleda 216, San Miguel. T. E. 664-1656.

ADVOVATI

dr. Vital Ašič — odvetnik; ponedeljek, sreda, petek od 17. do 19., Don Bosco 168 — San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knave — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Pcia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadstr. E - Tel. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

ARHITEKTI

arh. Jure Vombergar — Načrti za gradnjo stanovanjskih hiš, industrijskih in trgovskih stavb. — Av. Gaona 2776 - 1706 Haedo T. E. 659-1413.

TRGOVINA

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadro severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle — vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od poned. do petka od 14. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 14. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1236 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure. (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V pritličju poslopja Sloga, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 16.-19. ure, za denarne vloge pa tudi ob nedeljah od 10.30-12.30. T. E. 658-6574 — 654-6438.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob četrtkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 Tel. 651-1760 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gđ. Julka Moder).

ANDREJ FINK

OBVESTILA

SOBOTA, 7. novembra:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri. SKA večer: Fr. Sodja, Pisma mrtvemu bratu. Predstavlja A. Rot.

NEDELJA, 8. novembra:

Skupni mladinski dan SDO in SFZ na slovenski Pristavi v Castelarju.

ČETRTEK, 12. novembra:

Seja Zveze slov. mater in žena ob 15. uri v Slovenski hiši, ob 17. uri pa občni zbor.

SOBOTA, 14. novembra:

Seja Profesorskega zbora v Slovenski hiši.

NEDELJA, 15. novembra:

Tombola v Našem domu v San Justo.

ČETRTEK, 19. novembra:

Seja izvršnega odbora Zedinjene Slovenije ob 20. uri.

PETEK, 20. novembra:

Seja medorganizacijskega sveta ob 20. uri v Našem domu v San Justo.

SOBOTA, 21. novembra:

Zaključna prireditev Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši.

SOBOTA, 28. novembra:

Poslovilni ples Rast XVI v Našem domu v San Justo ob 20.30 uri.

NEDELJA, 6. decembra:

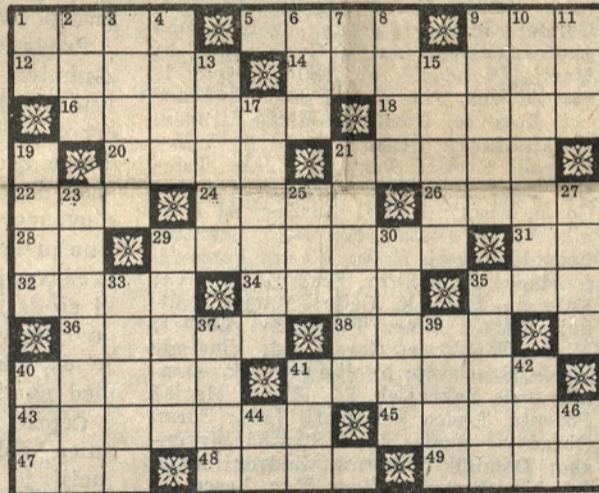
V Rožmanovem domu ob 11.30 sv. maša za pok. odbornike in člane. Po košilu žrebovanje rife (motorno kolo Juki).

Darujte v tiskovni sklad!

DRUŠTVENI OGLESNIK

Natečaj Zedinjene Slovenije: V zvezni razpisa nagradnega natečaja za tekste primerne za spominske proslave v Slovenski dnevi, objavljenega v Svobodni Sloveniji št. 36 za 17. september 1987, je upravni svet Zedinjene Slovenije na svoji seji 8. oktobra določil žirijo za ocenitev predloženih tekstov predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj, dr. Julij Savelli, lic. Stanko Jerebič in lic. Andrej Rot.

KRIŽANKA

(postskriptum). 8) Og- Deljiv z dve. 27) Poveč- njenik na Siciliji. 9) Na- valno steklo. 29) Ki po- gib, spodbuda. 10) Ostri- staja siv. 30) Drevored. gati ščetine, oguliti. 11) 33) Strog, nevesel. 35) Sij. 13) Pozornost vzbuz- Oblika, slog. 37) Ravno- diača nečedna zadava. tak. 39) Črta, brazda. 40) 15) Razbojniki. 17) Tan- Leže počiva. 41) Del tra- ka in prozorna tkanina. pa. 42) Medmet za uspa- 19) Neprijazno, žalostno. hanilno vlogo A 150.- in odrasli A 200.-. 21) Roparji. 23) Križ s Pozneje bo določena za nove člane višja naložba. 25) Kristusovo podobo. 31) Vsem, ki pa že imajo KARTO SLOGO, pa ne bo potrebno nobeno doplačilo.

40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49)

Zveza slov. mater in žena

V dobrodelni sklad Zveze mater in žena so darovali: ga. Mara Pleško je našla med ženami iz Carapachaya A 110; NN A 20; Mira Zupanc A 30; Helena Gričar v spomin na Miha Klemanca A 20. Vsem najlepša hvala!

Ženska zveza pripravlja božično dobrodelno akcijo. V ta namen bo stavljal v prodajo že tradicionalne božične nalepke, ki se lahko uporabijo za božična voščila ali darila. Vse rojake prosimo, naj jih kupujejo pri odbornicah Zveze in s tem podprejo naše delo.

Danica Zupan tajnica

MOGOČE NE VESTE, DA...

— da je v jugoslovanski Makedoniji 167.425 nepismenih in 412.000 polpismenih...

— da je na sprejemetu letošnje štafev v Kumrovcu zbor tamkajšnjega kulturnega društva zapel pesem „Ime večnosti“, v kateri so bile tudi besede: „če obstaja svetloba večja od svetlobe, nam boš ti svetloba. Če je večnost in ima večnost ime, je ime večnosti Ti tovo ime“...

MLADIKA, Trst, št. 5-6

R A S T X VI

vas prisrčno vabi na

POSLOVILNI PLES

v Našem domu v San Justo 28. novembra, ob 20.30 uri.

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE!

Organizacija Festivales Musicales de Buenos Aires je ob podpori petrolejske družbe Shell organizirala tečaj za pevsko izpopolnjevanje, ki

ga je vodila angleška sopranistka Heather Harper. K tečaju je bilo po konkuru pripuščenih dvanajst kandidatov, izmed katerih naj bi bila enemu podeljena posebna štipendija za poznejši večmesečni študij v Londonu. Po sklepnu koncertu v zlati dvorani Teatra Colón dne 29. oktobra je prejel štipendijo baritonist Marko Fink. Čestitamo!

DRUŠTVENI OGLESNIK

Zedinjena Slovenija sporoča, da bo šolska počitniška kolonija v círdoških hrribih od 27. dec. 1987 do 12. januarja 1988. Vsi stroški za kolonijo so A 280 za otroke članov ZS in A 300 za ostale.

Prijavite otroke čim preje v pisarni Zedinjene Slovenije; zadnji datum je 25. november. Možno je plačati v dveh obrokih. Prvi obrok do 25. nov. in drugi do 21. decembra. Pisarna ZS je odprtva vsak dan (od ponedeljka do petka) od 16. do 20. ure. Starši morajo podpisati dovoljenje za otrokov potovanje.

OB POROKI

dobi zakonski par

A 1.400.-

(po enoletni čakalni dobi) na KARTO SLOGA (vsak po A 700.-).

Poleg tega še izredne ugodnosti: prost vstop na letovišče SLOGA, hitra osebna posojila, podpora ob rojstvu otrok itd.

Samo do 31. XII. je mogoče dobiti KARTO SLOGA izredno ugodno: člani od 12.-18. let na navadno hranilno vlogo A 150.- in odrasli A 200.-

Pozneje bo določena za nove člane višja naložba.

Vsem, ki pa že imajo KARTO SLOGA, pa ne bo potrebno nobeno doplačilo.

KARTA SLOGA

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE REDACCION Y ADMINISTRACION: RAMON L. FALCON 4158 1407 BUENOS AIRES ARGENTINA Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Glavni urednik: Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor: dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Corres. Central (B) FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775 TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824 Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 20.446

Naš zgodovinski muzej

Prijatelj, starejši gospod, me je vprašal, če lahko prinese tako in tako „stvar“, ki je del ameriškega bombnika. Za „stvar“ sva se domnila, glede ostalega dela bombnika pa sem mu pojasnil, da nimamo na voljo zadostnega prostora... Prijatelj me je razumel, me razumeš tudi Ti, dragi rojak??...

Kmalu bomo lahko postavili vse stvari na vidno mesto, kjer bodo tudti dragoceni predmeti (nakiti v srebru in zlatu — če jih bomo prejeli?) varni pred nepoklicnimi rokami — a vidni vsem.

Tončka, Tine, se še spominjata, kaj sta mi obljudila za muzej??

Vaš upravitelj

Slovenska kulturna akcija

14. KULTURNI VEČER

Franc Sodja: PISMA MRTVEMU BRATU

autobiografsko duhovno delo

Knjigo bo predstavil ANDREJ ROT

7. novembra ob 20. uri v gornji dvorani Slovenske hiše.

Knjiga bo tedaj na razpolago.

NAŠ DOM

TOMBOLA

15. novembra

tudi če bi, oziroma je, obstajala vrsta okolišin, iz katerih bi se na to moglo sklepati. Obstaja pa tudi vrsta okolišin, ki navajajo na drugačne zaključke. Vsekakor je število tistih, ki so ob koncu vojne stali na nasproti strani, toliko, da nikakor ne predstavlja zanemarljive količine.“ Tako, ko je OF nastopila, se je mnogo mladih hotelov vključiti vanjo iz najčistejših namenov bojevati se za svobodo svojega naroda. So pa tudi mnogi starejši to odsvetovali, ker se takrat še ni vedelo, kdo in kaj se skriva za tem lepim imenom. A kljub temu jih je mnogo šlo k partizanom. Veliko jih je od znotraj kmalu spoznalo pravi namen te fronte in so tisoči priložnosti, da se pridružijo Vašim stražam in pozne domobranec. Tukaj spet citiram Bučarja, ki prav tam nadaljuje: „... Poleg tega se z vstopom v partizane ni še vsakdo opredeljeval za tisto, kar je pozneje dobilo ime ‘revolucija’ in kar predstavlja družbeno ureditev po sovjetskem vzorcu. Opredeljeval se je kvečjemu za program OF za narodno osvoboditev, večina pa je celo za ta program zvedela v partizanih. Boj za narodno osvoboditev in socialna revolucija sta dve povsem različni stvari. Ljudstvo v socialni revoluciji v pretežni, skoraj absolutni večini (podprtih A. F.), med NOB ni sodelovalo, saj take revolucije v tem smislu sploh ni b